

Adviescriteria in kader van een uitbreidingsronde voor inkomensgerelateerde kinderopvangplaatsen baby's en peuters van lokaal bestuur Laakdal.

Situering

Het lokaal bestuur speelt een belangrijke rol op het vlak van kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning. Eén van de kernopdrachten is het bijdragen aan een voldoende aanbod van toegankelijke, kwaliteitsvolle en betaalbare kinderopvang in de gemeente. In dat kader vervult het lokaal bestuur een adviserende functie op verschillende niveaus.

Deze tekst richt zich specifiek op het type advies: het advies dat het lokaal bestuur moet uitbrengen wanneer het agentschap Opgroeien een oproep lanceert. Bij zo'n oproep is het de taak van het lokaal bestuur om een onderbouwd advies te formuleren over de ingediende aanvragen van kandidaat-organisatoren.

Zo'n gemotiveerd advies is gebaseerd op vooraf vastgelegde beoordelingscriteria die door het lokaal bestuur zijn opgesteld. Deze criteria zijn in overleg met de leden van het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK) tot stand gekomen en werden definitief goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen en gemeenteraad. Voor elk beoordelingscriterium worden punten toegekend, wat resulteert in een totaalscore per aanvraag. Het advies van het lokaal bestuur wordt overgemaakt aan Opgroeien.

Algemene voorwaarden

Engagementsverklaring

Voor sommige adviescriteria is het voor startende organisatoren lastig om vooraf sluitend bewijs aan te leveren. Daarom kiezen we ervoor om deels op vertrouwen te bouwen. In dat kader stellen we een engagementsverklaring voor, waarin wordt vastgelegd dat bij een volgende oproep, op het niet gerealiseerde criterium, 0 punten worden gegeven.

Kwaliteit

Alle opvangorganisatoren zijn verplicht te werken volgens de kwaliteitsnormen zoals vastgelegd in de regelgeving van Kind en Gezin. Aangezien de Zorginspectie hierop toezicht houdt, gaan we ervan uit dat deze normen worden nageleefd. Daarom nemen we in ons advies geen specifieke criteria op met betrekking tot de vergunningsvoorwaarden en kwaliteit van het opvanginitiatief.

Algemeen Kader

De taken van het lokaal bestuur op het gebied van kinderopvang zijn vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2013. Deze opdrachten omvatten onder meer:

- Het opnemen van lokale beleidsdoelstellingen voor kinderopvang in het strategisch meerjarenplan;
- Het oprichten van een Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK) en zich door dit orgaan laten adviseren;

- Het uitbrengen van een advies aan het Agentschap Opgroeien met betrekking tot de uitbreiding van kinderopvangvoorzieningen op het eigen grondgebied;
- Het ondersteunen en adviseren van nieuwe initiatieven voor groepsopvang over de opvangneden in de gemeente;
- Het verstrekken van informatie aan ouders en lokale partners over:
 - het volledige opvangaanbod in de gemeente, waaronder kinderdagverblijven, onthaalouders, schoolopvang, speelpleinwerking, buitenschoolse opvang, enzovoort;
 - het lokale kinderopvangbeleid.

Lokaal Bestuur als regisseur

Als regisseur speelt het lokaal bestuur een cruciale rol in de uitbouw van het kinderopvangaanbod op zijn grondgebied, met een nadruk op een adviserende functie.

Wanneer het agentschap Opgroeien een oproep lanceert voor de uitbreiding van opvangplaatsen, kunnen kinderopvangorganisatoren zich kandidaat stellen voor subsidies. In dat kader wordt het lokaal bestuur gevraagd om advies te verlenen over de ingediende aanvragen binnen de eigen gemeente.

Binnen de visie van opgroeien betekent dit dat het lokaal bestuur een beoordelingsscore kan toekennen aan elke aanvraag op basis van vooraf vastgelegde adviescriteria. Deze criteria worden opgesteld in samenwerking met het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK).

Voor het bepalen van de adviescriteria werd input gevraagd van het LOK. Na bespreking werden de criteria goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad. Bij het begin van elke legislatuur wordt nagegaan of de criteria nog actueel en passend zijn.

Het agentschap Opgroeien houdt enkel rekening met het gemeentelijk advies als de beoordelingscriteria voor de lancering van de oproep bekendgemaakt zijn. Dit moet gepaard gaan met een heldere omschrijving van de manier waarop de criteria worden gescoord en een duidelijke toelichting van de procedure die gevolgd moet worden bij het indienen van een aanvraag.

Zowel bestaande als toekomstige kinderopvanginitiatieven moeten toegang hebben tot deze informatie.

Het is bovendien vereist dat het LOK een advies uitbrengt over zowel de inhoud van de criteria als de gehanteerde beoordelingsprocedure. Als er geen advies is of geen LOK actief is in de gemeente, kan het lokaal bestuur geen advies verstrekken over de aanvragen.

Advies

Het lokaal bestuur kan, afhankelijk van de vraag van het agentschap Opgroeien, drie types advies uitbrengen:

- **Negatief advies:** wanneer de organisator – ondanks herhaalde verzoeken – weigert samen te werken met het Lokaal Loket Kinderopvang;

- **Positief advies:** gebaseerd op een beoordelingsscore, toegekend volgens de vastgelegde criteria en de procedure zoals beschreven in deze nota (*);
- **0-score** dit betekent dat er een 0-score gegeven wordt. Let op: dit is niet hetzelfde als een negatief advies. De aanvraag wordt in dit geval niet uitgesloten, en de uiteindelijke beslissing ligt volledig bij het agentschap Opgroeien.

(*) Een score onder de 50% impliceert niet automatisch een negatieve beoordeling. Ook bij een lagere score kan het advies positief zijn. Een negatieve beoordeling is uitsluitend mogelijk wanneer een organisator expliciet weigert samen te werken met het lokaal loket.

Opstelling van het advies

Op basis van de ingediende aanvraaggegevens worden de onderstaande criteria overlopen en geëvalueerd. Afhankelijk van de evaluatievorm die door het agentschap Opgroeien wordt gevraagd, formuleert het lokaal bestuur een positief of negatief advies, gesteund op de criteria zoals opgenomen in deze nota.

De toegekende score wordt steeds omgerekend naar een schaal van 8 punten, conform de richtlijnen van het agentschap Opgroeien. Naast deze 8 punten voorziet Opgroeien zelf nog 2 of 3 aanvullende “Vlaamse” beoordelingspunten.

Het uiteindelijke advies wordt bezorgd aan:

- de betrokken organisator,
- het agentschap Opgroeien,
- en het Lokaal Loket Kinderopvang.

De organisator wordt via e-mail op de hoogte gebracht en kan steeds terecht met vragen. Nadien wordt het dossier ook ter kennisname voorgelegd aan het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK), waar het transparant wordt besproken.

Het lokaal bestuur is eindverantwoordelijke voor het advies. Indien de organisator het niet eens is met de inhoud van het advies, kan deze beroep doen op het hoorrecht.

Bij het opstellen van de beoordelingscriteria houdt het lokaal bestuur rekening met verschillende elementen:

- de wettelijke opdrachten van het lokaal bestuur inzake kinderopvang;
- de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering;
- de lokale beleidsdoelstellingen zoals vastgelegd in de meerjarenplanning;
- inzichten uit de omgevingsanalyse (bv. bevolkingsgroei, bestaand opvangaanbod, afstemming op beleidsdoelstellingen, ervaringen van het Lokaal Loket Kinderopvang).

De omgevingsanalyse kan geraadpleegd worden via het rapport “baby’s en peuters per gemeente” op:

<https://provincies.incijfers.be/dashboard/kernindicatoren/zorgaanbod>

Voor startende initiatieven kunnen sommige criteria moeilijker te onderbouwen zijn. In die gevallen vraagt het lokaal bestuur een engagementsverklaring op te nemen in de beoordeling en het uiteindelijke advies.

Vooraf

Op basis van de onderliggende motivatie en na bespreking binnen het Lokaal Overleg Kinderopvang op 5 juni 2025, zal gemeente Laakdal advies verlenen volgens onderstaande beoordelingscriteria. Eventuele aanpassingen aan deze criteria worden steeds besproken binnen het Lokaal Overleg Kinderopvang.

Bij het opstellen van de beoordelingscriteria houdt Laakdal rekening met de volgende elementen:

- De wettelijke opdrachten van het lokaal bestuur inzake kinderopvang;
- De meerjarenplandoelstellingen van de Vlaamse overheid;
- Inzichten uit een omgevingsanalyse (zoals demografische evoluties, het huidige opvangaanbod, afstemming op beleidsnormen en ervaringen vanuit het Loket Kinderopvang);
- Beleidsdoelstellingen uit het eigen meerjarenplan, die bijdragen aan de verdere uitbouw van een kwaliteitsvol lokaal opvangaanbod;
- Belangrijke aandachtspunten uit eerdere ervaringen en de lokale praktijk.

Voor startende initiatieven, waarvoor het soms moeilijk is om aan alle voorwaarden bewijsstukken te leveren, kan gemeente Laakdal een verklaring op eer of engagementsverklaring mee in overweging nemen bij het uitbrengen van haar advies.